

RIGSOMBUDSMANDEN I GRØNLAND

Samtlige ministerier mv.

Dato: 1. december 2008

J.nr.: 323-0001

Indberetning november 2008

Politiske forhold.

Landstingets efterårssamling 2008.

Landstinget afsluttede sin efterårssamling 2008 den 28. november 2008. Der er indberettet særskilt og dagligt fra landstingssamlingen. Derfor indeholder min månedsindberetning ikke emner fra landstingssamlingen.

Selvstyre.

Jeg har den 26. november 2008 i en særlig indberetning orienteret om resultatet af den vejledende folkeafstemning den 25. november 2008 om indførelse af selvstyre i Grønland. I forlængelse af folkeafstemningen har landstinget tilsluttet sig, at der indføres en ny selvstyreordning i Grønland, på Grønlands nationaldag den 21. juni 2009, jf. min indberetning fra landstingets forhandlinger den 28. november 2008.

I tilknytning til den vejledende folkeafstemning og landstingets beslutning kan det nævnes, at Landsstyreformand Hans Enoksen til avisen Sermitsiaq den 28. november 2008 bl.a. har udtalt, at det kommende grønlandske selvstyres overtagelse af ansvarsområder fra staten må ske efter økonomisk formåen. Men det første ansvarsområde, der ønskes overtaget, er råstofområdet. Endvidere nævnes udlændingeområdet, hvor der tænkes på vilkår for udefra kommende arbejdskraft. Omvendt nævner landsstyreformanden, at der vil gå mange år, før justitsområdet kan overtages. Landsstyreformanden siger endvidere til Sermitsiaq, at han ønsker indført selvstændighed på hans 65 års fødselsdag i 2021.

Kuupik Kleist, formand oppositionspartiet Inuit Ataqatigiit (IA), siger til Sermitsiaq, at den principielle anerkendelse af grønlændernes status som et folk for ham og IA er noget af det vigtigste ved selvstyreloven.

Finn Karlsen, formand for landsstyrepartiet Atassut, siger til Sermitsiaq, at selvstyret bør overtage råstofområdet i 2009. De øvrige områder kan overtages i takt med den økonomiske formåen.

Jens B. Frederiksen, formand for oppositionspartiet Demokraterne, som anbefalede et "Nej" til selvstyreordningen, siger til Sermitsiaq at Demokraterne vil deltage helhjertet i implementeringen af selvstyreordningen og holde de andre partier fast på deres løfter om først at overtage ansvarsområder, når Grønland har råd til det.

Anthon Frederiksen, formand for oppositionspartiet Kattusseqatigiit Partiiat, lægger over for Sermitsiaq vægt på anerkendelsen af det grønlandske folk, anerkendelsen af grønlandsk som det officielle sprog i Grønland samt ejendomsretten til ressourcer i undergrunden. Overtagelse af råstofområdet står meget højt på partiets prioriteringsliste.

Ressortændringer i Grønlands Hjemmestyre.

Under Grønlands Landsstyre er der i november 2008 foretaget 2 ressortændringer. Dels er sagsområdet *Erhvervsuddannelser* overført fra Landsstyreområdet for Erhverv og Arbejdsmarked til Landsstyreområdet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke. Dels er sagsområdet *Sundhedsuddannelser* ændret, således at sygeplejerskeuddannelsen lægges ind under universitetet. Samtidig skal der oprettes en særlig brancheskole for de grundlæggende sundhedsuddannelser.

Til denne indberetning vedlægges et aktuelt organisationsdiagram for Grønlands Landsstyres organisation.

Det kan i denne forbindelse nævnes, at departementschef i Landsstyreområdet for Finanser og Udenrigsanliggender Peter Schulz med virkning fra 1. december 2008 er ansat som departementschef i Landsstyreformandens Departement efter Kaj Kleist, som går på pension.

De kommunale skatteprocenter for 2009.

I forlængelse af landstingets vedtagelse af landstingsfinansloven for 2009 har overgangsudvalgene til de kommende 4 storkommuner vedtaget den kommunale skatteprocent for 2009:

Kommune Kujalleq (Sydgrønland)	44 %
Kommuneqarfik Sermersooq (Øst-Vest kommunen incl. Nuuk)	42 %
Qeqqata Kommunua (Midtgrønland)	42 %
Qaasuitsup Kommunua (Nordgrønland)	44 %

En oversigt over de nye kommuner i Grønland kan ses i min indberetning for maj 2008.

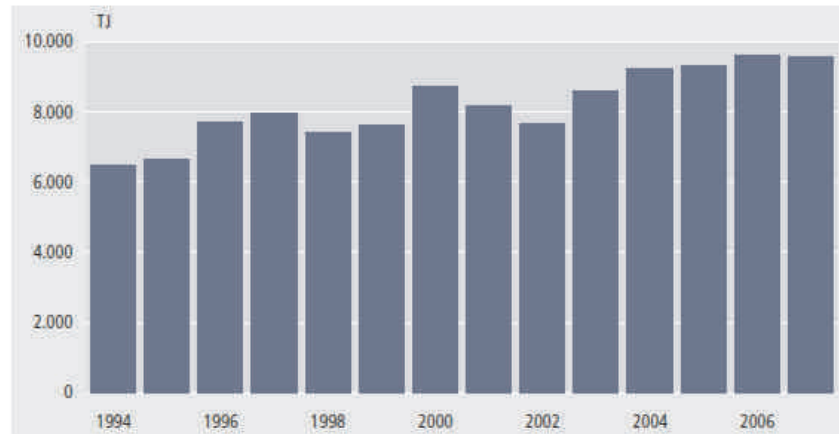
Der er ikke ændringer i skatten til hjemmestyret, som uændret vil være på 11 %. Foruden kommunal skat og landsskat betaler borgerne til hjemmestyret en såkaldt fælleskommunal skat på 6 %, som efter aftale med kommunerne fordeles fra hjemmestyret til kommunerne.

Erhverv og Økonomi.

Grønlands energiforbrug.

Grønlands Statistik oplyser i publikationen ”Grønlands energiforbrug 2004-2007”, at Grønlands indenlandske energiforbrug har været svagt stigende:

Faktisk energiforbrug

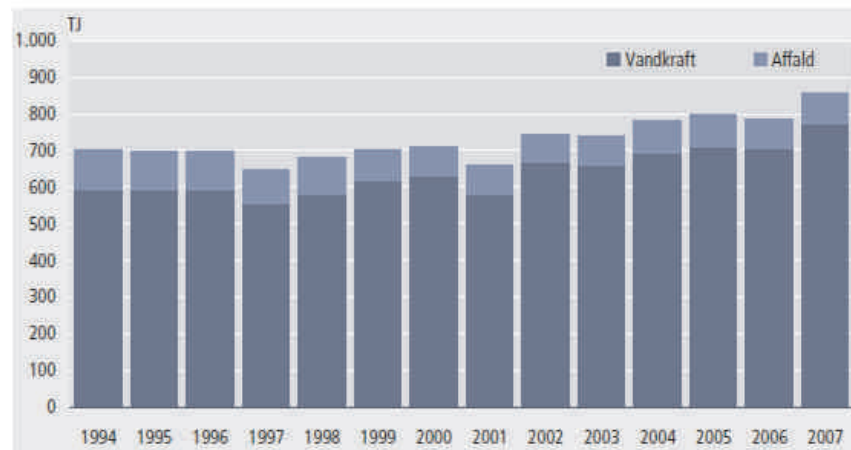

Omtrent 20 % af energiforbruget sker i husholdningerne, hvor opvarmning hovedsageligt sker med gasolie eller fjernvarme. Erhvervsvirksomheder står for ca. 80 % af det samlede indenlandske energiforbrug.

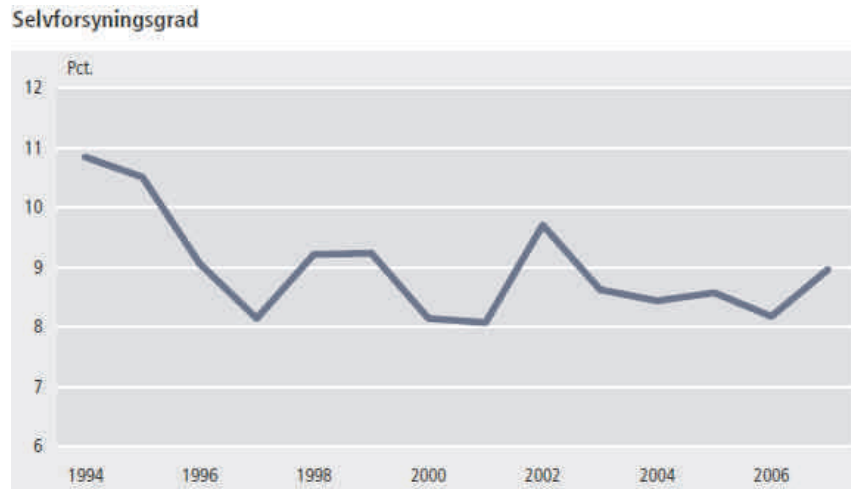
I Grønland sker der en primær produktion af vedvarende energi i form af vandkraft samt ved afbrænding af affald i forbrændingsanlæg, tilsluttet det lokale fjernvarmenet.

Grønlands Statistik oplyser, at produktionen af vedvarende energi er vokset jævnt siden 1993, hvor landets første vandkraftværk blev indviet i Buksefjorden ved Nuuk.

Primær energiproduktion (=produktion af vedvarende energi mm.)

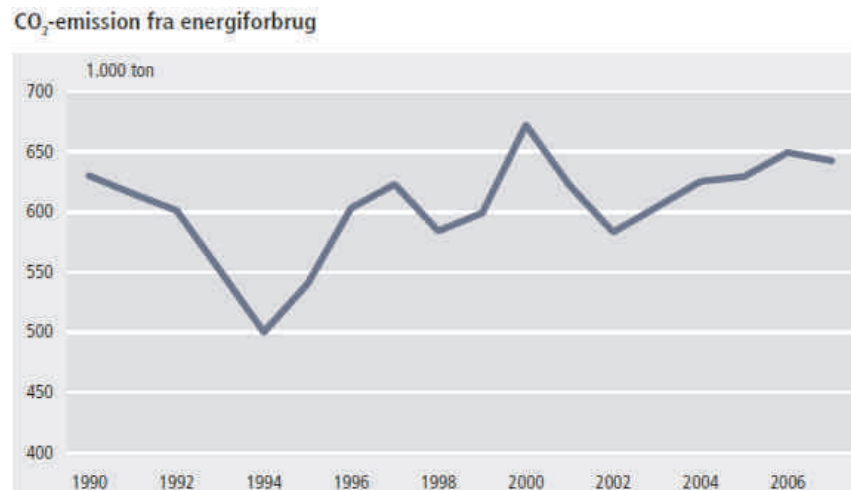

Produktionen af primær energi har reduceret Grønlands afhængighed af fossile brændstoffer samt øget selvforsyningsgraden. Selvforsyningsgraden er opgjort som produktionen af primær energi i forhold til det faktiske energiforbrug. I 2007 var selvforsyningsgraden 9 %. Selvforsyningsgraden toppede i 1994, lige efter åbningen af vandkraftværket i Buksefjorden. Siden er selvforsyningsgraden faldet pga. et generelt større forbrug af olie, selv om der er ibrugtaget flere vandkraftværker og affaldsforbrændingsanlæg.

Til avisen Sermitsiaq udtaler Landsstyremedlem for Boliger, Infrastruktur og råstoffer Kim Kielsen bl.a., at Grønland ikke kan leve op til kravene i Kyoto-aftalen, som forpligter Grønland til at nedbringe CO₂-udslippet med 8 % i årene 2008-2012 i forhold til udslippet i 1990.

Grønlands Statistik har sammenfattet Grønlands CO₂-udslip i nedenstående figur:

I 2007 er de samlede emissioner af drivhusgasser beregnet til 642.427 tons. Det er 2 pct. mere end emissionen i basisåret 1990.

Mineralske råstoffer.

Bygge og Anlægsskolen i Sisimiut samt www.sermitsiaq.gl oplyser, at skolen i november 2008 har uddannet de første minearbejdere i den grundlæggende mineuddannelse *Common Core*. Kurset er gennemført med grønlandske, norske og amerikanske instruktører, og det har stillet store krav til kursisternes engelskkundskaber, men alle klarede udfordringen, og er nu klar til at arbejde for engelsksprogede mineselskaber, oplyser Hans Hinrichsen, der er inspektør på mine- og entreprenørskolen.

Fotograf: Hans Hinrichsen

Mine- og entreprenørskolen regner med at gennemføre fire hold i den grundlæggende mineuddannelse *Common Core* uddannelse i 2009.

Samtidig synes den internationale finanskriser at have en negativ indflydelse på råstofudviklingen i Grønland, særligt på mineralområdet.

Aviserne Berlingske Tidende og Sermitsiaq oplyste den 10. november 2008, at det canadiske mineselskab *Quadra Mining* har udskudt planerne om i 2009 at begynde anlæggelse af en molybdæn-mine i Østgrønland. Den seneste tids faldende priser på metal angives som årsag til beslutningen. Anlægsudgifterne til verdens største molybdæn-mine, der skulle åbne i 2012, er anslået til fem milliarder kroner.

Derudover har indehaverne af en udnyttelsestilladelse i området for Maamorilik zinkminen i Nordgrønland udskudt åbningen af minen på grund af finanskrisen.

Det oplystes samtidig, at ejerne af guldminen *Nalunaq Gold Mine* ved Nanortalik har besluttet at berostille produktionen. Forekomsten længere lever ikke længere op til selskabets forventninger, blandt andet fordi de nuværende udgifter til brydning, afskibning og bearbejdelse af guldet er større end indtægterne, og derfor ikke rentabelt, oplyser selskabet.

Den internationale finanskriser har også spillet ind i beslutningen om at lukke guldminen ved Nanortalik. Ejerne *Crew Gold Corporation* understreger dog, at der er mere guld i guldminen samt at man vil søge partnere til at kunne fortsætte produktionen.

Råstofdirektoratet i Grønlands Hjemmestyre oplyser, at når det nuværende malmlegeme er tømt ved udgangen af 2008 vil minedriften blive sat i bero. Minen vil stadig blive holdt under opsyn til det er besluttet, hvad der skal ske med minen.

Andet.

Ny rektor for Grønlands Universitet Ilisimatusarfik.

Bestyrelsen for *Ilisimatusarfik* har besluttet at ansætte PhD. Tine Pars som rektor pr. 1. januar 2009. Hun kommer fra en stilling som HR-chef i KNI A/S.

Tine Pars afløser rektor Aage Rydstrøm Poulsen.

Ny direktør for Grønlands Radio og TV KNR.

KNR's bestyrelse har besluttet, at ansætte cand.comm. Ivalo Egede som direktør pr. 1. januar 2009. Hun kommer fra en stilling som marketingschef i Royal Arctic Line A/S.

Ivalo Egede afløser direktør Lars Lennert Sandgreen.

Med venlig hilsen

Søren Hald Møller